

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بسمه تعالی

تاییدیه اعضای هیات داوران حاضر در جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

اعضای هیئت داوران نسخه نهایی پایان نامه خانم ساناز حسینی زاده رشته فیزیک تحت عنوان: «ساخت نانوذرات آهن و کبالت به روش تخلیه الکتریکی در محیط مایع و تحت خلاء» از نظر فرم و محتوا بررسی نموده و آنرا برای اخذ درجه کارشناسی ارشد مورد تایید قرار دادند.

اعضای هیات داوران	نام و نام خانوادگی	رتبه علمی	امضاء
۱- استاد راهنما	دکتر احمد یزدانی	دانشیار	
۲- استاد مشاور	دکتر رضا خرداد	استادیار	
۳- استاد ناظر داخلی	دکتر اسماعیل ساعی ور	دانشیار	
۴- استاد ناظر خارجی	دکتر نیما تقوی نیا	دانشیار	
۵- نماینده تحصیلات تکمیلی	دکتر رسول ملک فر	دانشیار	

آیین نامه چاپ پایان نامه های دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس

نظر به اینکه چاپ و انتشار پایان نامه های تحصیلی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس، مبین بخشی از فعالیتهای علمی - پژوهشی دانشگاه است بنابراین به منظور آگاهی و رعایت حقوق دانشگاه، دانش آموختگان این دانشگاه نسبت به رعایت موارد ذیل متعهد می شوند:

ماده 1: در صورت اقدام به چاپ پایان نامه ی خود، مراتب را قبلاً به طور کتبی به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اطلاع دهد.

ماده 2: در صفحه سوم کتاب (پس از برگ شناسنامه) عبارت ذیل را چاپ کند:

«کتاب حاضر، حاصل پایان نامه کارشناسی ارشد نگارنده در رشته فیزیک گرایش حالت جامد است که در سال 1389 در دانشکده علوم پایه دانشگاه تربیت مدرس به راهنمایی جناب آقای دکتر احمد یزدانی، مشاوره جناب آقای دکتر رضا خرداد از آن دفاع شده است.»

ماده 3: به منظور جبران بخشی از هزینه های انتشارات دانشگاه، تعداد یک درصد شمارگان کتاب (در هر نوبت چاپ) را به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اهدا کند. دانشگاه می تواند مازاد نیاز خود را به نفع مرکز نشر در معرض فروش قرار دهد.

ماده 4: در صورت عدم رعایت ماده 3، 50% بهای شمارگان چاپ شده را به عنوان خسارت به دانشگاه تربیت مدرس، تأدیه کند.

ماده 5: دانشجو تعهد و قبول می کند در صورت خودداری از پرداخت بهای خسارت، دانشگاه می تواند خسارت مذکور را از طریق مراجع قضایی مطالبه و وصول کند؛ به علاوه به دانشگاه حق می دهد به منظور استیفای حقوق خود، از طریق دادگاه، معادل وجه مذکور در ماده 4 را از محل توقیف کتابهای عرضه شده نگارنده برای فروش، تامین نماید.

ماده 6: اینجانب ساناز حسینی زاده دانشجوی رشته فیزیک مقطع کارشناسی ارشد تعهد فوق و ضمانت اجرایی آن را قبول کرده، به آن ملتزم می شوم.

نام و نام خانوادگی: ساناز حسینی زاده

تاریخ و امضا:

آیین‌نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهشهای علمی دانشگاه تربیت مدرس

مقدمه: با عنایت به سیاست‌های پژوهشی و فناوری دانشگاه در راستای تحقق عدالت و کرامت انسانها که لازمه شکوفایی علمی و فنی است و رعایت حقوق مادی و معنوی دانشگاه و پژوهشگران، لازم است اعضای هیأت علمی، دانشجویان، دانش‌آموختگان و دیگر همکاران طرح، در مورد نتایج پژوهشهای علمی که تحت عناوین پایان‌نامه، رساله و طرحهای تحقیقاتی با هماهنگی دانشگاه انجام شده است، موارد زیر را رعایت نمایند:

ماده 1- حق نشر و تکثیر پایان‌نامه/ رساله و درآمدهای حاصل از آنها متعلق به دانشگاه می باشد ولی حقوق معنوی پدید آورندگان محفوظ خواهد بود.

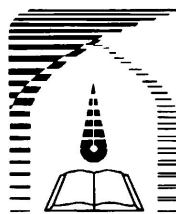
ماده 2- انتشار مقاله یا مقالات مستخرج از پایان‌نامه/ رساله به صورت چاپ در نشریات علمی و یا ارائه در مجامع علمی باید به نام دانشگاه بوده و با تایید استاد راهنمای اصلی، یکی از اساتید راهنما، مشاور و یا دانشجوی مسئول مکاتبات مقاله باشد. ولی مسئولیت علمی مقاله مستخرج از پایان‌نامه و رساله به عهده اساتید راهنما و دانشجو می باشد.

تبصره: در مقالاتی که پس از دانش‌آموختگی بصورت ترکیبی از اطلاعات جدید و نتایج حاصل از پایان‌نامه/ رساله نیز منتشر می‌شود نیز باید نام دانشگاه درج شود.

ماده 3- انتشار کتاب و یا نرم افزار و یا آثار ویژه حاصل از نتایج پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرحهای تحقیقاتی کلیه واحدهای دانشگاه اعم از دانشکده ها، مراکز تحقیقاتی، پژوهشکده ها، پارک علم و فناوری و دیگر واحدها باید با مجوز کتبی صادره از معاونت پژوهشی دانشگاه و براساس آئین نامه های مصوب انجام شود.

ماده 4- ثبت اختراع و تدوین دانش فنی و یا ارائه یافته ها در جشنواره‌های ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی که حاصل نتایج مستخرج از پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرحهای تحقیقاتی دانشگاه باید با هماهنگی استاد راهنما یا مجری طرح از طریق معاونت پژوهشی دانشگاه انجام گیرد.

ماده 5- این آیین‌نامه در 5 ماده و یک تبصره در تاریخ 87/4/1 شورای پژوهشی و در تاریخ 87/4/23 در هیأت رئیسه دانشگاه به تایید رسید و در جلسه مورخ 87/7/15 شورای دانشگاه به تصویب رسیده و از تاریخ تصویب در شورای دانشگاه لازم‌الاجرا است.

دانشگاه تربیت مدرس
دانشکده علوم پایه

پایان نامه دوره کارشناسی ارشد فیزیک (حالت جامد)

ساخت نانوذرات آهن و کبالت به روش تخلیه الکتریکی در محیط مایع و تحت خلاء

نگارنده:

ساناز حسینی زاده

استاد راهنما:

دکتر احمد یزدانی

استاد مشاور:

دکتر رضا خرداد

خرداد 1389

تقدیم به ...

پدرم، که بوفش تاج افتخاری اوست بر سرم و نلش دایی اوست بر بوفم؛

مادرم، چاکه وجودش پس از پروردگار مایه برتی ام بوده اوست

سپاس‌گزاری

منت خدای را عزوجل که طاعتش موجب قربت و بشکرانه‌اش مزید نعمت. هر نفسی که فرو می‌رود ممد حیات است و چون بر می‌آید مفرح ذات.

تشکر و قدردانی ویژه از جناب آقای دکتر احمد یزدانی که پیوسته راهنمایی‌ها و حمایت‌های خود را از اینجانب قطع نکرده و همچنین از حمایت‌های جناب آقای دکتر رضا خرداد - دانشیار دانشگاه یاسوج - که از صرف زمان در مواقع مورد نیاز دریغ نفرمودند.

از حمایت‌های پدرانۀ جناب آقای دکتر رسول ملک‌فر و همچنین همکاری‌های جناب آقای الله آبادی تشکر می‌کنم.

همچنین از همیاری و همفکری‌های خانم‌ها مزده یوسف‌الهی و فاطمه نائب‌علی، آقایان پورجعفری، غضنفری و فرجی و همراهی بهترین دوستانم فاطمه مهدویان، مریم بابایی، زهرا مطلوبی، پریسا خاکشور سعادت کمال تشکر و قدردانی می‌گردد.

و با تشکر ویژه از جناب آقای مهدی راد و خواهر و برادرم زهرا و عباس حسینی‌زاده که بهترین مشوق و همراهان برای نتیجه بخشیدن این حرکت بودند.

چکیده

یکی از روش‌های ساخت نانوذرات در محیط مایع، استفاده از تخلیه‌الکتریکی است که یکی از روش‌های ساده و ارزان قیمت و در عین حال سازگار با محیط زیست است. حال اگر این روش تحت خلاء و گاز آرگون نیز انجام شود برای فلزاتی که سریع اکسید می‌شوند از جمله آهن و کبالت و نیکل و ... نیز مناسب خواهد بود.

این پژوهش با هدف ساخت نانوذرات آهن و کبالت در محیط حلال‌هایی مانند آب، اتانول، متانول، 1- پروپانول و اتیلن‌گلیکول با روش تخلیه‌الکتریکی جریان مستقیم و بررسی پارامترهای مهم جریان، حلال و سورفکتانت بر روی اندازه نانوذرات می‌باشد. برای مشخصه‌یابی نانوذرات از میکروسکوپ الکترونی عبوری SEM، طیف پراش پرتو X، طیف‌سنجی UV/Vis، بررسی مغناطیسی نمونه‌ها نیز با دستگاه مغناطیس‌سنجی نیروی گرادیان متناوب AGFM در دمای اتاق و از روش تفرق نور DLS برای بررسی توزیع اندازه نانوذرات در اتیلن‌گلیکول استفاده شد. نتایج اندازه‌گیری نشان از تشکیل نانوذرات کروی آهن و کبالت با جریان 30 آمپر را داد. اندازه نانوذرات آهن با استفاده از رابطه شرر 14 نانومتر و برای نانوذرات کبالت 20 نانومتر و با استفاده از DLS 181 و 153/2 نانومتر برای نانوذرات آهن و کبالت به ترتیب تعیین شد. برای نانوذرات آهن اشباع مغناطیسی $58/76 \text{ emu/g(M}_s)$ و نانوذرات کبالت $51/68 \text{ emu/g(M}_s)$ با استفاده از جریان 30 آمپر بدست آمد. با افزایش جریان افزایش اندازه نانوذرات را نیز مشاهده کردیم. با توجه به نتایج بدست آمده، روش تخلیه‌الکتریکی در فاز مایع و تحت خلاء، می‌تواند به عنوان روشی آسان و سریع برای تولید نانو ذرات در محیط‌های معدنی و آلی دلخواه به کار گرفته شود. علاوه بر آن با تغییر جریان مورد نیاز، سورفکتانت و حلال اندازه نانوذرات کنترل شود.

کلمات کلیدی: تخلیه‌الکتریکی، نانوذرات، جریان مستقیم، خواص مغناطیسی، حلال

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فصل 1: مقدمه‌ای بر نانوذرات مغناطیسی و کاربردهای آنها	1
1-1-1 نانوذرات	2
2-1-1 خواص نانوذرات	2
3-1-1 کاربرد نانوذرات	5
4-1-1 نانوذرات مغناطیسی	5
5-1-1 خواص نانوذرات مغناطیسی	6
6-1-1 کاربردهای نانوذرات مغناطیسی	6
1-6-1 سیال مغناطیسی	7
1-1-6-1 سورفکتانت	8
2-1-6-1 تاریخچه سیال مغناطیسی	10
3-1-6-1 نظریه سیال مغناطیسی	11
4-1-6-1 پیشینه سیال مغناطیسی	13
2-6-1 کاربردهای سیال مغناطیسی	16
1-2-6-1 کاربرد مکانیکی	16
2-2-6-1 کاربردهای گرمایی	19
3-2-6-1 کاربردهای پزشکی	21
4-2-6-1 سایر کاربردها	25
فصل 2: مقدمه‌ای بر مغناطش در نانوذرات مغناطیسی و روش‌های ساخت نانوذرات	28

29	..... نظریه مغناطیس	1-2
29	..... دیامغناطیس	1-1-2
30	..... پارامغناطیس	2-1-2
30	..... فرومغناطیس	3-1-2
31	..... فری مغناطیس	4-1-2
31	..... آنتی فرومغناطیس	5-1-2
32	..... مشخصات یک ماده فرومغناطیس	2-2
32	..... مواد فرومغناطیس حوزه و دیواره حوزه مغناطیسی	1-2-2
33	..... برهمکنش دوقطبی مغناطیسی	1-1-2-2
34	..... برهمکنش تبادلی	2-1-2-2
37	..... مغناطیس و جفت شدگی گشتاورها با حالت‌های الکترونی اتم نزدیک	3-1-2-2
38	..... برهمکنش تبادلی مستقیم هایزنبرگ	4-1-2-2
38	..... برهمکنش ابر تبادلی	5-1-2-2
39	..... حلقه پسماند	2-2-2
41	..... انواع مواد فرومغناطیس	3-2-2
41	..... مواد فرومغناطیسی نرم	1-3-2-2
42	..... مواد فرومغناطیسی سخت	2-3-2-2
42	..... مغناطش ذرات ریز	3-2
43	..... تک حوزه	1-3-2
44	..... ابرپارامغناطیس	2-3-2

46.....	3-3-2- میدان مغناطیس‌زدا در ذرات تک‌حوزه (نظریه SW)
49	4-2- روش‌های ساخت نانوذرات فلزی .....
49	1-4-2- روش ساخت نانوذرات فلزی در محیط مایع .....
50	1-1-4-2- روش هم‌رسوبی .....
52	2-1-4-2- روش سل-ژل .....
55	3-1-4-2- روش میکروامولسیون .....
55	4-1-4-2- روش جرقه الکتریکی در محیط مایع .....
55	5-2- پیشینه روش‌های ساخت نانوذرات آهن و کبالت در محیط مایع .....
57	فصل 3: روش تخلیه‌الکتریکی در محیط مایع و روش‌های مشخصه‌یابی نانوذرات .....
58	1-3- مقدمه .....
59	2-3- تخلیه‌الکتریکی در فاز گاز .....
60.....	3-3- تخلیه‌الکتریکی در فاز مایع .....
62.....	1-3-3- سیستم آزمایش .....
62.....	1-1-3-3- آماده‌سازی دستگاه جرقه الکتریکی در فاز مایع و تحت خلا .....
67.....	2-3-3- پیشینه روش تخلیه‌الکتریکی در محیط مایع .....
68.....	4-3- روش‌های آنالیز مورد استفاده در این پژوهش .....
68.....	1-4-3- میکروسکوپ الکترونی روبشی .....
71	2-4-3- طیف سنج پراش اشعه ایکس (XRD) .....
71	3-4-3- طیف نگاری جذبی (UV-Vis) .....
73	4-4-3- روش دینامیک تفرق نوری برای مطالعه اندازه نانوذرات (DLS) .....

76	1-4-4-3- تشریح نحوه عملکرد دستگاه.....
77	2-4-4-3- تعیین اندازه ذرات با استفاده از تابع ارتباط.....
78	5-4-3- سونیکیتور.....
80	1-5-4-3- تشکیل حفره (cavitation).....
81	2-5-4-3- پارامترهای مؤثر بر تشکیل حباب.....
84	6-4-3- مغناطش سنج.....
84	1-6-4-3- دستگاه مغناطیس سنج نمونه ارتعاشی (VSM).....
86	2-6-4-3- مغناطیس سنجی نیروی گرادیان متناوب (AGFM).....
88	فصل 4: ساخت و مشخصه یابی نانوذرات آهن و کبالت.....
89	1-4- ساخت نانوذرات آهن.....
90	2-4- ساخت نانوذرات آهن در اتیلن گلیکول.....
90	3-4- بررسی پایداری نانوذرات آهن با گذشت زمان.....
98	4-4- بررسی اثر حلال.....
101	5-4- بررسی اثر سورفکتانت.....
104	6-4- بررسی اثر جریان.....
105	1-6-4- بررسی اثر جریان با استفاده از طیف UV/VIS.....
106	2-6-4- بررسی جریان با استفاده از آنالیز تفرق نور DLS.....
106	1-2-6-4- بررسی اثر سونیکیتور.....
110	7-4- نتایج AGFM نانوذرات آهن.....
111	8-4- ساخت نانوذرات کبالت.....

111	9-4- ساخت نانوذرات کبالت دراتیلن گلیکول .....
112	10-4- بررسی پایداری نانوذرات کبالت با گذشت زمان .....
114	11-4- بررسی اثر حلال .....
118	12-4- بررسی اثر جریان .....
119	1-12-4- بررسی اثر جریان با استفاده از طیف UV/VIS .....
120	2-12-4- بررسی جریان با استفاده از آنالیز تفرق نور DLS .....
120	13-4- نتایج AGFM .....
122	فصل 5 .....
123	1-5- نتیجه گیری .....
124	2-5- پیشنهادها .....

فهرست شکل‌ها

- عنوان ..... صفحه
- شکل 1-1: چهار سورفکتانت پر کاربرد در ساخت سیال مغناطیسی به همراه ساختارشان 9
- شکل 1-2: آماده‌سازی سیال‌های مغناطیسی پایدار شده به وسیله سورفکتانت با استفاده از روش هم‌سوب 12
- شکل 1-3: نمایی از آب‌بندی‌های تجاری 19
- شکل 1-4: نمایی شماتیک از آب‌بندی یک محور چرخان با استفاده از یک سیال مغناطیسی قرار داده شده در یک حفره کوچک بین محور در بر گرفته شده توسط یک آهنربای دائمی 19
- شکل 1-5: شکل شماتیک از یک بلندگو که توسط سیال مغناطیسی که در حفره ی مغناطیسی‌ای که اطراف بوبین صدا قرار دارد سرد می‌شود. 20
- شکل 1-6: دمای بلندگو بر حسب تابعی از توانش با و بدون سیال مغناطیسی به عنوان عامل سرد کننده 21
- شکل 1-7: شکل شماتیک (از چپ به راست) آنتی بادی، آنتی ژن، اتصال آنتی ژن به آنتی بادی 23
- شکل 1-8: شکل شماتیک از نحوه تولید و چسبیدن آنتی بادی و آنتی ژن 24
- شکل 1-9: جوهرهای مغناطیسی چاپ شده در کاغذ پول. (از چپ به راست) وقتی یک آهنربا را نزدیک دلار می‌کنیم، دلار به سمت آهنربا جذب می‌شود. 26
- شکل 1-2: تقسیم یک شبکه پاد فرومغناطیسی به دو زیر شبکه فرومغناطیس 31

- شکل 2-2: تغییرات معکوس پذیرفتاری مغناطیسی با دما 32
- شکل 2-3: دیواره حوزه و نحوه تغییر گشتاور مغناطیسی از حوزه‌ای به حوزه دیگر 33
- شکل 2-4: منحنی بٹ - اسلاتر برای تغییرات انتگرال تبادلی 37
- شکل 2-5: ساختار بلوری و مغناطیسی پادفرومغناطیسی MnO 39
- شکل 2-6: حلقه پسماند برای یک ماده فرومغناطیس 40
- شکل 2-7: حلقه پسماند در مواد فرومغناطیسی نرم و سخت 41
- شکل 2-8: سمت راست: تغییرات منحنی مغناطش با کاهش اندازه ذره سمت چپ: تغییرات میدان مغناطیس زدا با کاهش اندازه ذره 43
- شکل 2-9: غلبه انرژی حرارتی بر انرژی ناهمسانگردی که موجب نوسان گشتاور مغناطیسی تک حوزه می‌شود 44
- شکل 2-10: محدوده بروز پدیده ابرپارامغناطیس وابستگی آن به دما و زمان و اهلیش 45
- شکل 2-11: مقایسه پذیرفتاری مغناطیسی مواد سوپر پارامغناطیس با مواد پارامغناطیس 46
- شکل 2-12: توصیف محورها برای ذره استونر-ولفارد، ناهمسانگردی تک محوری در امتداد محور z 46
- شکل 2-13: سمت راست: جهت تعادلی M_s در حضور میدان مغناطیسی عمود بر محور آسان. سمت چپ: حلقه پسماند برای میدان مغناطیسی اعمالی عمود و موازی بر محور آسان 48
- شکل 2-14: حلقه‌های پسماند تک ذره مغناطیسی ناهمسانگرد بر طبق مدل استونر-ولفارد 48

- شکل 2-15: حلقه پسماند برای میدان مغناطیسی اعمالی بر ذرات تک‌حوزه، تک محور با محور آسان
تصادفی 48
- شکل 3-1: شمایی از رآکتور تخلیه‌الکتریکی در فاز گازی 59
- شکل 3-2: طرح شماتیک دستگاه آزمایش 62
- شکل 3-3: شمایی از دستگاه ساخته شده جهت تولید نانوذرات آهن و کبالت شامل محفظه خلاء، پمپ
خنک کننده مایع و محفظه مایع خنک کننده 66
- شکل 3-4: شکل شماتیک از دستگاه میکروسکپ الکترونی روبشی 70
- شکل 3-5: شکل شماتیک طیف نگار *UV-Visible* 72
- شکل 3-6: نمایش قطر هیدرودینامیکی یک ذره 74
- شکل 3-7: الگوی بدست آمده از غربال نور پخش شده با ذرات 76
- شکل 3-8: امواج لیزر پس از برخورد با ذره 76
- شکل 3-9: نمودار تغییرات یک تابع ارتباط معمولی با زمان 77
- شکل 3-10: منحنی توابع ارتباط برای ذرات کوچک و بزرگ 78
- شکل 3-11: نمودار توزیع اندازه ذرات 78
- شکل 3-12: قسمت‌های مختلف یک آلتراسونیک پروبی 79
- شکل 3-13: قسمت‌های مختل یک حمام آلتراسونیک 80

- شکل 3-14: تولید حباب‌های حفره ساز 81
- شکل 3-15: طرح‌واره‌ای از دستگاه مغناطیس‌سنج نمونه ارتعاشی 86
- شکل 3-16: طرح‌واره‌ای از دستگاه مغناطیس‌سنج نیروی گرادیان متناوب 87
- شکل 4-1: یک نمونه از محلول کلوئیدی آهن، ساخته شده در اتیلن گلیکول 90
- شکل 4-2: طیف *UV/Vis* نانوذرات آهن ساخته شده در اتیلن گلیکول پس از گذشت زمان‌های مختلف 91
- شکل 4-3: بررسی اثر سونیکیت بر روی نانوذرات آهن در گذشت زمان 94
- شکل 4-4: طیف *UV/Vis* نانوذرات آهن ساخته شده در اتیلن گلیکول 95
- شکل 4-5: نقش پراش نانوذرات آهن در اتیلن گلیکول (*a*) و تبدیل آن به اکسید آهن سه ظرفیتی 96
- شکل 4-6: تصویر *SEM* نانوذرات آهن در *a*) اتیلن گلیکول *b*) 1- پروپانول 100
- شکل 4-7: توزیع اندازه نانوذرات آهن در *a*) اتیلن گلیکول *b*) 1- پروپانول 100
- شکل 4-8: ساختار رزونانسی مولکول *PVP* 102
- شکل 4-9: تصاویر *SEM* نانوذرات آهن در اتیلن گلیکول با مقادیر مختلف *PVP* 103
- شکل 4-10: طیف *UV/Vis* نانوذرات آهن ساخته شده در اتیلن گلیکول با جریان‌های مختلف 105
- شکل 4-11: بررسی اثر شدت و دامنه سونیکیتور 108
- شکل 4-12: بررسی اثر تعداد دفعات سونیکیت 108

- شکل 4-13: شمایی از استفاده از سونیکیتور در جداسازی نانوذرات کلوخه شده 109
- شکل 4-14: مقایسه اندازه نانوذرات کبالت با تغییر جریان با استفاده از آنالیز تفرق نور (DLS) 110
- شکل 4-15: چرخه پسمان نانوذرات آهن با جریان 30 آمپر 111
- شکل 4-16: یک نمونه از محلول کلئیدی کبالت ساخته شده در اتیلن گلیکول 112
- شکل 4-17: طیف UV/Vis نانوذرات آهن ساخته شده در اتیلن گلیکول پس از گذشت زمان‌های مختلف 112
- شکل 4-18: بررسی اثر سونیکیت بر روی نانوذرات کبالت در گذشت زمان 113
- شکل 4-19: نقش پراش نانوذرات کبالت در اتیلن گلیکول 114
- شکل 4-20: تصویر SEM نانوذرات کبالت در (a) آب (b) 1 اتانول (c) متانول (d) 1-پروپانول (e) اتیلن گلیکول 118
- شکل 4-21: طیف UV/Vis نانوذرات کبالت ساخته شده در اتیلن گلیکول با جریان‌های مختلف 119
- شکل 4-22: مقایسه اندازه نانوذرات کبالت با تغییر جریان با استفاده از آنالیز تفرق نور (DLS) 120
- شکل 4-23: چرخه پسماند نانوذرات کبالت با جریان 30 آمپر 121

فهرست جدول‌ها

- عنوان ..... صفحه
- جدول 1-1: بیان برخی ویژگی‌های فیزیکی و شیمیایی نانوذرات 4
- جدول 1-2: مقایسه دمای کوری و نقطه ذوب مواد فرومغناطیسی 10

جدول 1-2: طبقه بندی روش‌های ساخت نانوذرات در دسترس 49

جدول 2-2: پیشینه‌ای از روش‌های اخیر ساخت نانوذرات آهن و کبالت 56

جدول 1-3: پیشینه‌ای از روش‌های اخیر ساخت نانوذرات فلزی با روش تخلیه‌الکتریکی در محیط مایع .. 67

جدول 1-4: مشخصات 5 حلال مورد استفاده در ساخت نانوذرات کبالت 115

نمادها

AFM	Antiferromagnet
Co	Cobalt
fcc	face-centered cubic
Fe	Iron
Fe ₃ O ₄	Magnetite
γ -Fe ₂ O ₃	Maghemite
FM	Ferromagnet
hcp	hexagonal close packed
HRTEM	High-resolution transmission electron microscopy
TEM	Transmission electron microscopy
XRD	X-ray diffraction
χ	Magnetic susceptibility
H	Magnetic field strength
H _C	Coercivity
M	Mass magnetization
M _R	Remanent magnetization
M _S	Saturation magnetization
T _C	Curie temperature
T _N	Néel temperature